

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ДЕРЖАВНОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ МАГІСТРА
ЗА СПЕЦІАЛІСТЮ 281 – ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ

Програма фахового вступного випробування з «Державного та регіонального управління» для вступу на навчання для здобуття ступня Магістра денної та заочної форми навчання за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Програма розглянута і ухвалена на засіданні кафедри бізнес-економіки та адміністрування

від 29 серпня 2022 р. Протокол № 1

Завідувач кафедрою бізнес-економіки та адміністрування

 В. В. Божкова

Голова фахової атестаційної комісії

 В. В. Божкова

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Мета фахового вступного випробування з «Державного та регіонального управління» – з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників, яких вони набули під час навчання на освітньому ступені/рівні бакалавра/спеціаліста/магістра, з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників на навчання за освітнім ступенем магістра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» в межах ліцензованого обсягу спеціальності.

2. Фахове вступне випробування проводиться у формі письмового тестування, яке розраховане на 2 академічні години.

Кожен варіант тесту складається з 50-ти закритих тестових запитань з вибором однієї правильної відповіді.

Максимальна кількість балів при оцінці знань вступника виставляється за правильні відповіді на всі питання тесту.

Усі варіанти тесту є ідентичними за структурою й складністю, що дозволяє говорити про забезпечення принципу об'єктивності й рівності при оцінюванні навчальних досягнень вступників.

3. Структура програми

Програма вступного фахового випробування включає в себе такі дисципліни:

- Державне та регіональне управління;
- Менеджмент.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Основи теорії державного управління

Соціальна природа поняття «державне управління», його мета та зміст. Державне управління як системне суспільне явище. Фундаментальні процеси управління: планування, організація, управління, зв'язок. Визначення моделі системи державного управління. Етапи формування моделі системи державного управління на основі системного підходу. Об'єкт державного управління та предмет вивчення.

Основні теорії державного управління: економічна теорія держави; теорія суспільного вибору (суспільний договір, «фіаско держави», мінімізація трансакційних витрат); теорія соціології (теорія держави, соціальна структура суспільства, соціальна мобільність, статус і статусні ролі); теорія менеджменту (теорія раціональної бюрократії, організовані структури управління, розподіл праці в управлінських структурах, державне адміністрування).

Еволюція дослідження предмета державного та регіонального управління. Державне та регіональне управління у системі суспільних наук, інші науки і галузі знань. Поняття система та завдання державного та регіонального управління як навчальної дисципліни.

Тема 2. Державна влада та державне управління

Держава як суб'єкт управління суспільними процесами. Сутність сучасної держави. Основні риси держави. Категорія влади. Державна влада як складова державно-владного механізму. Поняття та сутність функцій державного управління. Види функцій державного управління. Реалізація функцій в державному управлінні: основні проблеми.

Державне управління як система, що розвивається. Рівні державного управління: загальнодержавне управління, управління на регіональному та місцевому рівнях. Суб'єкти та об'єкти державного та регіонального

управління. Принципи державного управління, механізми їх прояву і використання.

Цілі державного управління, їх юридичне та ресурсне забезпечення. Функціональна структура державного управління. Сутність і класифікація функцій державного управління. Характеристика загальних (основних) та спеціальних (спеціалізованих) функцій. Допоміжні функції. Основні напрями діяльності в системі державного управління.

Поняття та класифікація методів державного управління. Організаційно-розпорядчі (адміністративні) методи, їх переваги та недоліки. Економічні методи та їх інструменти. Правові методи. Соціально-психологічні та неформальні методи впливу.

Сутнісні характеристики (риси) організаційної структури державного управління. Унітарна та федеративна організація державного управління. Основи побудови організаційної структури державного управління.

Моделі державного управління: світовий досвід. Структура державного управління у провідних країнах світу: інституційний, функціональний та організаційний аналізи; центральні, регіональні та місцеві органи управління, їх ієрархія, проблеми взаємодії. Використання зарубіжного досвіду державного управління у вітчизняній практиці.

Тема 3. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку

Державне регулювання економіки, його цілі, функції, об'єкти. Роль держави у розвитку підприємництва. Державне регулювання структурної перебудови національної економіки. Конкурентна та інноваційно-інвестиційна політика держави, методи та інструменти. Засоби впливу на розвиток промислового і сільськогосподарського виробництва, сфери обігу і торгівлі.

Управління зовнішньоекономічним сектором. Особливості управління соціальною сферою. Соціальна політика держави: необхідність, сутність, цілі та принципи. Основні об'єкти та складові політики. Моделі соціальної політики. Методи впливу держави на розвиток соціальних відносин. Основні

напрями соціальної політики держави щодо економічно активного населення. Діяльність держави щодо вразливих верств населення. Формування системи соціального захисту.

Завдання державного регулювання розвитку елементів соціальної інфраструктури. Державне управління в адміністративно-політичній сфері. Політика як наука, мистецтво і вид діяльності. Види політики держави, їх цілі, принципи формування, інструменти реалізації.

Національна безпека та державне управління. Специфіка управління у сфері культури та ідеології. Державне управління у сфері освіти, молодіжної політики, культури, науки, туризму, спорту, охорони здоров'я. Вплив держави на розвиток інформаційного простору, формування суспільної свідомості. Державне управління і сфера особистого життя людини.

Тема 4. Роль різних гілок влади у процесі державного управління

Система органів публічної влади. Законодавча влада в системі державного управління. Поняття, склад і структура парламенту, його повноваження.

Державне управління і виконавча влада: поняття, співвідношення, взаємозв'язок. Роль виконавчої влади в управлінні. Види органів виконавчої влади та питання їх класифікації. Уряд і державне управління.

Судова влада у системі державного управління. Поняття і роль судової влади у суспільстві. Судові системи та судові органи. Здійснення судової влади.

Сутність і види контролю у суспільстві. Контрольна влада у системі управління, її органи та форми діяльності. Особливості організаційної структури державного управління в зарубіжних країнах.

Тема 5. Державне управління на регіональному рівні

Регіональне управління: сутність, цілі та специфіка. Історичні форми управління регіональним розвитком. Державна регіональна політика та

політика територіально-адміністративних органів. Роль місцевого самоврядування у розвитку регіону.

Основні напрями регіонального управління: управління природноресурсним потенціалом регіону, управління фінансовими, трудовими ресурсами. Вплив органів державної влади на промислове і сільськогосподарське виробництво в регіоні, функціонування регіональних ринків.

Управління інноваційною діяльністю. Роль державного управління щодо розвитку соціальної інфраструктури регіону. Механізми реалізації регіональної політики держави: інституційно-правові, організаційні, фінансово-економічні, соціально-психологічні.

Місцеві бюджети як фінансова основа соціально-економічного розвитку регіону. Державні та регіональні програми. Історичний досвід та особливості функціонування та управління територій із спеціальним статусом.

Регіональне управління та місцеве самоврядування. Поняття та суть місцевого самоврядування. Його основні ознаки та принципи, моделі управління. Роль органів місцевого самоврядування у розвитку регіону. Централізація та децентралізація влади.

Тема 6. Регіональні органи державного управління

Місцеві державні адміністрації в системі державного управління. Основні завдання, правовий статус, компетенція МДА. Повноваження, порядок формування та роботи МДА. Структура МДА, їх діяльність. Відносини МДА у системі вертикальних та горизонтальних зв'язків. Управління факультативними територіальними одиницями. Господарсько-правовий механізм діяльності територій із спеціальним статусом.

Тема 7. Місцеве самоврядування та його особлива роль у державному управлінні

Історичний аспект та конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні. Державна політика у сфері місцевого самоврядування. Правовий статус органів місцевого самоврядування в системі державного управління.

Сучасна система місцевого самоврядування в Україні: територіальна громада, представницькі органи місцевого самоврядування, виконавчі органи місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування.

Асоціації та інші форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування. Особливості здійснення самоврядування в місті Києві. Всесвітня Декларація місцевого самоврядування, Європейська Хартія місцевого самоврядування та проблеми функціонування інституту місцевого самоврядування в Україні.

Громадянин в державному управлінні. Поняття і основні характеристики громадянства. Права, свободи і обов'язки громадян: система закріплення. Взаємовідносини громадян і органів державного управління.

Тема 8. Внутрішня організація та управління органу державної влади

Загальнотеоретичні аспекти організації роботи органів державної влади в Україні. Орган влади як об'єкт організації. Організація як процес і функція управління. Сутність і особливості менеджменту органу державної влади, регламент його діяльності.

Стратегічне управління та формування програми діяльності органу державної влади. Функціональний аналіз та контролінг діяльності органу державної влади. Інформаційне та комунікаційне забезпечення внутрішньої організації органу державної влади. Підготовка та прийняття рішень в органах державної влади.

Зв'язки з громадськістю в системі управлінської діяльності органу державної влади. Роль та місце керівника в управлінні органами державної

влади. Сутність лідерства в державному управлінні. Забезпечення законності в державному управлінні. Специфіка юридичної відповідальності в державному управлінні.

Тема 9. Державна служба в Україні Державна служба: поняття, риси, функції, принципи, види, організація

Система правових актів про державну службу та правовий статус державних службовців. Класифікація посад державних службовців. Проходження державної служби та управління державною службою. Атестація державних службовців. Етика поведінки державних службовців. Управління державною службою. Державна кадрова політика. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації державних службовців. Бюрократія і бюрократизм у державному управлінні: світові тенденції та вітчизняна специфіка.

Тема 10. Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади

Поняття ефективності в управлінні. Чинники та критерії ефективності державного управління. Загальна соціальна ефективність державного управління. Ефективність діяльності управлінських органів і посадових осіб.

Економічна оцінка ефективності функціонування органу державної влади. Демократичні процедури визначення ефективності державного управління.

Державний контроль у сфері виконавчої влади в Україні, його зміст та правові засади. Види контролю. Здійснення державного контролю щодо виконавчої влади з боку суб'єктів інших гілок влади: парламентський контроль, прокурорський нагляд, судовий контроль, адміністративний нагляд поліції. Громадський контроль за діяльністю органів державного управління.

Тема 11. Відносини органів публічної влади в системі управління

Основні напрями взаємодії центральних та регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування з трудовими колективами, підприємствами, установами і організаціями. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування із судовими та правоохоронними органами: органами Служби безпеки України, органами прокуратури, органами внутрішніх справ. Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян.

Здійснення нагляду за діяльністю об'єднань громадян. Організація роботи із запитами громадян. Державні та адміністративні послуги з боку органів виконавчої влади та їх правове регулювання. Залучення громадськості до участі в управлінні державними і суспільними справами та контролі за функціонуванням органів влади.

Тема 12. Розвиток системи державного та регіонального управління

Проблеми взаємовідносин гілок державної влади в Україні у сфері управління. Необхідність реформування системи державного та регіонального управління. Державне та регіональне управління в контексті трансформаційних та глобалізаційних процесів. Соціально-ринкова трансформація України та завдання держави щодо формування ефективної системи управління на різних рівнях. Реформування системи державного управління відповідно до стандартів публічного адміністрування, прийнятих в країнах розвиненої демократії.

Суть та основні напрями адміністративної реформи в Україні. Концептуальні засади реформування центральних та місцевих органів влади, напрями вдосконалення управління регіональним розвитком. Базові форми децентралізації управління. Формування ефективної організації виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях управління. Запровадження нової ідеології функціонування виконавчої влади місцевого самоврядування як діяльності щодо забезпечення реалізації прав і свобод громадян, надання державних та громадських послуг. Удосконалення

механізмів правового захисту громадян у відносинах із органами державної влади. Протидія корупції в органах державної влади та органах місцевого самоврядування.

Створення сучасного нормативно-правового, наукового та інформаційного забезпечення системи державного управління; зміцнення та формування нових фінансово-економічних основ функціонування державного управління; організація на нових засадах державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; створення сучасної системи підготовки та перепідготовки управлінських кадрів; оновлення інституту відповідальності у сфері державного та регіонального управління; запровадження регіонального адміністративно-територіального устрою.

Тема 13. Організації як об'єкти управління

Поняття і ознаки організації, її загальні риси. Загальні характеристики організацій. Організація як відкрита динамічна система. Внутрішнє середовище організації, взаємозв'язок внутрішніх змінних. Культура організації. Зовнішнє середовище організації: фактори прямої та непрямої дії. Загальні характеристики зовнішнього середовища.

Еволюція організації. Концепції життєвого циклу організації. Різновиди організацій. Типи організацій в Україні. Організація як соціально-економічна самокерована система. Менеджмент змін.

Тема 14. Управлінські рішення

Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Управлінське рішення як засіб вирішення проблем. Класифікація управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Циклограма підготовки, прийняття і реалізації управлінських рішень. Зворотний вплив на процес підготовки, прийняття і реалізації управлінських рішень. Різновиди

технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень. Суть процесу ухвалення рішень. Типи рішень. Раціональний підхід до ухвалення рішень. Етапи раціонального ухвалення рішень. Поведінкові аспекти ухвалення рішень. Етика та ухвалення рішень.

Класифікація методів обґрунтування та прийняття управлінських рішень. Врахування ризиків при прийнятті управлінських рішень.

Тема 15. Функції та технологія менеджменту

Поняття функцій менеджменту. Функції як основна категорія технології менеджменту. Головні ознаки для класифікації функцій. Особливості (загальних) і конкретних функцій менеджменту.

Функції менеджменту як види управлінської діяльності. Особливості формування функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні), об'єднувальна функції менеджменту. Динамічний взаємозв'язок конкретних і загальних функцій менеджменту. Механізм реалізації конкретних функцій менеджменту на засадах використання загальних. Технологія менеджменту: сутність та етапи перебігу.

Тема 16. Менеджер у системі управління

Роль менеджера в системі управління.

Вимоги до особистості сучасного менеджера.

Влада і вплив менеджера.

Методи і стилі керівництва.

Саморозвиток менеджера. Етика і сучасне управління.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Комплект включає в себе 50 завдань для проведення фахового вступного випробування з державного та регіонального управління у формі тестування. Зміст завдань відповідає чинним нормативним актам і рекомендаціям МОН України.

Правильна відповідь на запитання оцінюється у 4 бали. Максимальна кількість тестових балів – 200.

Виконання тестових завдань розраховано на 2 академічні години.

Мінімальний результат здачі фахового вступного випробування – 100 балів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, М. К. Орлатого. К. : НАДУ, 2015. 628 с.
2. Бакуменко В. Д., Усаченко Л. М., Червякова О. В. Теоретичні засади державного управління : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, О. В. Червякова. К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 174 с.
3. Бакуменко В. Д. Теоретичні та організаційні засади державного управління: навч. посіб. / Бакуменко В. Д., Надолішній П. І. К. : Міленіум, 2013. 256 с.
4. Державне та регіональне управління : навч. посібник / С. І. Архієреєв, Н. Н. Губанова, О. В. Кузьменко, А. С. Митрофанова; Харків : Іванченко І. С., 2018. 127 с.
5. Державне та регіональне управління : навч. посібник / за заг. ред. А. Ф. Мельник. Тернопіль : Економічна думка, 2014. 452 с.
6. Державне управління : підручник : у 2 т. / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, Ю. П. Сурмін та ін. Київ : Дніпропетровськ : НАДУ, 2012, 2013. Т. 1., Т. 2. 324 с., 564 с.
7. Державна політика і демократичне урядування: становлення та взаємовплив: підручник / Е. А. Афонін та ін.; Київ : К.І.С., 2016. 264 с.
8. Державно-громадянська комунікація: шлях від кризи до взаємодії: монографія / В. Н. Козаков. Київ : ДП «Видавн. дім «Персонал», 2017. 288 с.
9. Децентралізація влади в Україні: оцінювання результатів формування та розвитку самодостатніх громад: монографія / за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна, І. А. Чикаренко. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2019. 292 с.
10. Дудкіна О. П. Регіональне управління: навч. посібник. Тернопіль : Вид-во «Астон». 2013. 202 с.
11. Євтушенко О. Н. Державне управління (Основи теорії державного управління) : навчальний посібник у трьох частинах / О. Н. Євтушенко, В. І. Андріяш. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. Ч. 1. Основи теорії державного управління. 2013. 268 с.
12. Імперативи формування громадянського суспільства в умовах модернізації державного управління в Україні: головні виміри та виклики: монографія / Л. В. Гонюкова та ін. Київ : НАДУ, 2018. 288 с.
13. Карпенко О. В. Управлінські послуги в Україні: механізми надання органами влади: монографія. Київ: ВПЦ АМУ, 2014. 408 с.
14. Клімушин П. С. Стратегії та механізми електронного урядування в інформаційному суспільстві: монографія. Харків: Вид-во ХарРІНАДУ «Магістр», 2016. 524 с.

15. Коваленко М. А. Регіональний менеджмент: навч. пос. К. : Олді-плюс, 2017. 312 с.
16. Круш П. В., Кожемяченко О. О. Регіональне управління: навч. посібник. К. : ЦУЛ, 2016. 248 с.
17. Малиновський В. Я. Публічна служба в Україні: підручник. Київ : Кондор, 2018. 312 с.
18. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні : колект. монографія / Ж. А. Белец, С. Г. Білорусов, О. Д. Білоус та ін. за заг. ред. Р. М. Плющ. Київ : Рідна мова, 2016. 742 с.
19. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень : навч. посіб. / А. П. Лелеченко, О. І. Васильєва, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук. Київ, 2017. 110 с.
20. Менеджмент : навч. посіб. / [Г.Є. Мошек, М.М. Ковальчук, Ю.В. Поканевич, та ін.]; за заг. ред. Г.Є. Мошека. К. : Ліра-К, 2015. 550 с.
21. Мостенська Т.Л. Менеджмент : підруч. / Т.Л. Мостенська, В.О. Новак, М.Г. Луцький, М.А. Міненко. К. : Сузір'я, 2012. 690 с.
22. Осовська Г.В. Менеджмент: підруч. / Г.В. Осовська, О.А. Осовський. - [4-е вид., перер. і доп.]. К. : Кондор-Видавництво, 2015. 563 с.
23. Пак Н. Т. Регіональна економіка: навч. посібн. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. 326 с.
24. Проблеми реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні: монографія / авт. кол. : Т. Е. Василевська, І. Г. Сурай, О. І. Васильєва та ін. Київ : НАДУ, 2018. 256 с.
25. Публічне адміністрування: навчальний посібник / О. М. Ястремська, Л. О. Мажник. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 132 с.
26. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку : навч. посіб. / Т. К. Гречко, С. А. Лісовський, С. А. Романюк, Л. Г. Руденко. Херсон : Грінь Д. С., 2015. 264 с.
27. Публічне управління в умовах інституційних змін : колективна монографія / За наук. редакції д. держ. упр. Р. В. Войтович та П. В. Ворони. Київ, 2018. 475 с.
28. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. С. Чернова, В. Воронкової, В. Банаха, О. Сосніна, П. Жукаускаса, Й. Ввайнхардт, Р. Андрюкайтене; Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя : ЗДІА, 2016. 606 с.
29. Особливості публічного управління та адміністрування: навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, І. С. Бондар, В. Г. Горник, В. В. Шпачук. Київ: КНУКіМ, 2016. 167 с.

30. Регіональне управління : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. К. : НАДУ, 2014. 512 с.
31. Реформа системи державного управління та місцевого самоврядування: стан, виклики, перспективи здійснення: наук. доп. / за заг. ред. В. С. Куйбіди. Київ: НАДУ, 2018. 180 с.
32. Територіальний розвиток і регіональна політика в Україні: виклики та пріоритети сталого ендогенного зростання регіонів України в умовах сучасних реформ / наук. ред. В. С. Кравців. Львів, 2018. 157 с.
33. Федоренко В.Г. Менеджмент: підруч. / В.Г. Федоренко. - [3-тє вид., перер. і доп.]. — К. : Алерта, 2015. 492 с.
34. Чернов С. І. Текст лекцій з дисципліни «Державне та регіональне управління» / С. І. Чернов, М. М. Новікова, С. О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Х. : ХНУМГ, 2014. 140 с.
35. Якубовський О. П. Державна влада і громадянське суспільство: система взаємодії : монографія / О. П. Якубовський, Т. А. Бутирська. Одеса : ОРІД НАДУ, 2014. 196 с.

Інформаційні джерела:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Конституція України. Редакція від 01.01.2020 р. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Про державну службу. Закон України. № 889-VIII, 10.12.2015 р. Редакція від 23.07.2020 р. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2016. № 4. ст.43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>.
3. Про засади державної регіональної політики. Закон України, № 156-VIII, 2015. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 13, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>.
4. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України. № 280/97-ВР. 21 травня 1997 р. Редакція від 23.07.2020 р. Відомості Верховної Ради України, 1997, № 24. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Про місцеві державні адміністрації. Закон України, № 586-XIV, 9 квітня 1999 р. Редакція від 03.07.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
6. Про затвердження державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки. Постанова Кабінету Міністрів України, № 695, 5 серпня 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%d0%bf#text>.

7. Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації та розмежування повноважень органів місцевого самоврядування. Проект Закону України. № 562-IX, 15 квітня 2020 р. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2020, № 35, ст. 259.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/562-IX#Text>.

8. Про невідкладні заходи щодо забезпечення економічного зростання, стимулювання розвитку регіонів та запобігання корупції. Указ Президента України. № 713/2019, 20 вересня 2019 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/713/2019#Text>.

9. Про деякі питання діяльності об'єднаної територіальної громади щодо соціальної підтримки населення та захисту прав дітей. Наказ Міністерства соціальної політики України № 890, 14 червня 2018 р.
URL: <https://www.msp.gov.ua/files/890.pdf>.

10. Про затвердження Порядку розроблення Державної стратегії регіонального розвитку України і плану заходів з її реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених Стратегії і плану заходів. Постанова КМУ України. № 931, 11.11.2015 р. із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/931-2015-%D0%BF#Text>.

11. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Указ Президента України. № 722/2019, 30 вересня 2019 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.

Ресурси мережі Інтернет

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України.
URL: <https://www.president.gov.ua/>.

2. Офіційний веб-портал парламенту України. Верховна Рада України.
URL: <https://www.rada.gov.ua/>.

3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. Урядовий портал.
URL: <https://www.kmu.gov.ua/>.

4. Офіційний сайт Національного агентства України з питань державної служби. URL: <https://nads.gov.ua/>.

5. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку громад та територій України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/about/>.